

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10347/2012-ERU

Praha 18. října 2012

Číslo jednací: 10347-9/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-10347/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 18. září 2012 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností BICORN s.r.o., IČ: 27230112, se sídlem Praha 10, Tiskařská 10/257, PSČ 108 28, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů,

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost BICORN s.r.o., IČ: 27230112, se sídlem Praha 10, Tiskařská 10/257, PSČ 108 28, se tím, že v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny minimálně v období od 1. ledna 2012 do 11. dubna 2012 tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení společnosti BICORN s.r.o., IČ: 27230112, se sídlem Praha 10, Tiskařská 10/257, PSČ 108 28, ukládá **pokuta ve výši 70 000 Kč** (slovy: sedmdesát tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní

moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 12512.

III. Dle ustanovení § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení společnosti BICORN s.r.o., IČ: 27230112, se sídlem Praha 10, Tiskařská 10/257, PSČ 108 28, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 125121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 18. září 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v návaznosti na ust. § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) a ust. § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností BICORN s.r.o., IČ: 27230112, se sídlem Praha 10, Tiskařská 10/257, PSČ 108 28 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) téhož zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, zahájené dne 4. dubna 2012 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola byla provedena na základě pověření Úřadu vedeného pod č. j. 02988-2/2012-ERU ze dne 2. dubna 2012, vydaného ve smyslu ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Kontrolu kontrolní orgán zahájil na základě vlastního podnětu. Kontrola byla uzavřena dne 11. června 2012 sepsáním protokolu č. K007812, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 15. června 2012, a tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

II. Kontrolní zjištění

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 106182. V energetických odvětvích účastník řízení podniká na základě rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s elektřinou, den zahájení licencované činnosti je 31. března 2010, a rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s plynem, den zahájení licencované činnosti je 31. března 2010.

Kontrola byla zaměřena na zjištění, zda účastník řízení při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a zemního plynu poskytuje informace spotřebiteli ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, zejména zda u svých produktů uvádí konečnou nabídkovou cenu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Ceníky elektřiny a plynu vytiskl zástupce účastníka řízení v den kontroly na místě, tj. dne 11. dubna 2012 v sídle společnosti ze svých webových stránek a potvrdil svým podpisem jejich platnost.

V předložených cenících bylo ověřováno, zda konečná nabídková cena uvedená v jednotlivých cenících zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, které účastník řízení účtuje svým zákazníkům.

Kontrolou bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a maloobchodníky ze sítě nízkého napětí uvedené v cenících nezahrnují daň z elektřiny a konečné ceny zemního plynu pro domácnosti a maloobchodníky uvedené v cenících nezahrnují daň z plynu, kdy v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že kategorie domácnost je dle § 8 čl. LXXII zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, od daně ze zemního plynu osvobozena.

V závěru protokolu z kontroly je uvedeno zjištění, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny a zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo zemního plynu, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Tyto zjištěné skutečnosti vychází z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v protokolu č. K007812 o výsledku kontroly ze dne 11. června 2012, se kterým byl prokurista účastníka řízení [REDAKCE] prokazatelně dne 15. června 2012 seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, a tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v protokolu č. K007812 zaslal dne 18. června 2012 za účastníka řízení jeho zástupce [REDAKCE] prokurista, vyjádření, které bylo

Úřadu doručeno dne 25. června 2012, a ve kterém uvedl, že účastník řízení zveřejnil ceníky v dobré víře s tím, že odpovídají platnému právnímu řádu, když jsou koncipovány tak, že je v nich uváděna výhradně jen cena silové elektřiny nebo cena zemního plynu bez regulovaných cen a jiných plateb, které zákazník následně platí ve stejné výši všem obchodníkům. Podle účastníka řízení jsou takto zveřejněné ceny cenami, které zákazník skutečně hradí jemu jako dodavateli a které účastník řízení může ovlivnit, případně v průběhu smluvního vztahu měnit, ostatní ceny a platby ovlivnit nemůže a jsou stanovovány právními nebo cenovými předpisy, přičemž vycházel z předpokladu, že takto uvedená cena elektřiny nebo zemního plynu je pro zákazníka přehlednější a lépe se může v ceníku orientovat, než když se v ceníku uvádí všechny další částky, které je povinen hradit na základě právních či jiných předpisů všem obchodníkům bez rozdílu. Účastník řízení měl za to, že pokud by všichni obchodníci uváděli jen ceny svých produktů, bez dalších obligatorních cen, daní apod., zákazník by se mezi nabídkami jednotlivých obchodníků lépe orientoval a rozhodoval. Takto, pro zákazníka zjednodušeně, měl účastník řízení ceník koncipovaný od samého počátku zahájení licencované činnosti a ceníky, které byly zveřejněny na jeho webových stránkách, byly jen informací o ceně samotné elektřiny nebo zemního plynu a nebyla v nich obsažena informace o příslušných daních. Komplexní informaci o složení celkové ceny zákazník mohl najít na jiném místě webových stránek, kde byl informován o celkovém složení výsledné ceny za dodávku elektřiny nebo plynu v režimu smlouvy o sdružených službách dodávky, tedy včetně vysvětlení plateb regulovaných cen a daní.

Účastník řízení se domníval, že neporušuje ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, a po zjištění provedl neprodleně úpravu všech zveřejňovaných ceníků tak, aby byly doplněny o informaci o příslušných daních, tj. dani z elektřiny nebo zemního plynu a o dani z přidané hodnoty. Pro doplnění uvedl, že při konkrétní nabídce a prodeji elektřiny nebo zemního plynu, tedy před vlastním kontraktačním jednáním a před uzavřením příslušné smlouvy o sdružených službách dodávky, byl zákazník seznamován s výší konečné ceny, tedy jak s výší a charakterem jednotlivých plateb za distribuci a služby s ní spojené, s výší daně z elektřiny nebo plynu, případně s podmínkami, za kterých může být odběr od této daně osvobozen, rovněž byl seznamován s výší daně z přidané hodnoty. Vedle těchto informací byl zákazník také informován o celkové výši roční platby podle předpokládané spotřeby komodity. Zákazník tak před podpisem smlouvy dle účastníka řízení obdržel všechny relevantní informace pro to, aby smlouvu uzavřel svobodně, na základě úplných informací.

Úřad posuzoval svrchu citovaný dokument nikoliv podle jeho názvu, ale podle jeho obsahu, přičemž dospěl k závěru, že má povahu námitky ve smyslu ustanovení § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Dne 3. července 2012 vydal Úřad rozhodnutí, kterým podaným námitkám nevyhověl a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. K007812 vedeném pod č. j. 02988-4/2012-ERU ze dne 11. června 2012 potvrdil.

IV. Průběh správního řízení

Vzhledem k tomu, že skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 10347-1/2012-ERU ze dne 13. září 2012, které mu bylo doručeno dne 18. září 2012. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník poučen ve smyslu ust. § 36 správního řádu o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhнул žádné další důkazy.

Dne 13. září 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení usnesení č. j. 10347-3/2012-ERU, kterým stanovil účastníkovi řízení povinnost předložit podklady týkající se tržeb a hospodářského výsledku za rok 2011 a dále předložit údaje o počtech dotčených zákazníků. Účastník řízení zaslal dne 3. října 2012 požadované údaje týkající se tržeb a hospodářského výsledku za rok 2011 a po upřesnění pojmu „dotčený zákazník“ při telefonickém rozhovoru se zaměstnancem Úřadu zaslal dne 16. října 2012 i údaje o počtech zákazníků.

Dne 26. září 2012 zaslal správní orgán výzvu s možností vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které si účastník řízení převzal dne 1. října 2012. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí.

Účastník řízení dne 4. října 2012 prostřednictvím svého zástupce [REDAKCE] nahlédl do spisu, což bylo zaznamenáno v Protokolu o nahlédnutí do spisu č. j. 10347-8/2012-ERU, a zároveň využil svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Konstatoval, že veškeré vyjádření již podal v písemné podobě. Pouze dodal, že chybějící údaj v cenících, což byla vlastně ekologická daň, považoval za součást regulovaných plateb, o kterých zákazník informuje. Účastník řízení rovněž sdělil, že veškeré nesrovnalosti byly po upozornění ze strany Úřadu ihned odstraněny.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na vyjádření účastníka řízení k zahájenému správnímu řízení a faktu, že účastník řízení nenavrhl provedení dalších důkazů ani neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 106182. V energetických odvětvích účastník řízení podniká na základě rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s elektřinou, den zahájení licencované činnosti je 31. března 2010, a rozhodnutí o udělení licence č. [REDAKCE] na obchod s plynem, den zahájení licencované činnosti je 31. března 2010.

Úřadem bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti ze sítí nízkého napětí uvedené v cenících nezahrnují daň z elektřiny, přičemž její výše ani informace o ní nebyla v cenících uvedena.

VI. Právní hodnocení

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží musí poskytnout spotřebiteli informaci, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s úplnou a pravdivou cenou nabízeného zboží před jednáním o koupi zboží.

Konkrétně má prodávající povinnost při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, a to označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, dále pak předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo oznámit kupujícímu odhad ceny, nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše. Zároveň z dotčeného ustanovení vyplývá, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Spotřebitelem se dle ust. § 52 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, rozumí fyzická osoba, která při uzavírání a plnění smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Definici spotřebitele můžeme rovněž nalézt v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, kdy spotřebitelem je fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Z výše uvedeného vyplývá, že pod pojem spotřebitel lze zařadit pouze fyzickou osobu nepodnikající.

V rámci odběratelsko-dodavatelských vztahů v energetických odvětvích se tak povinnosti vztahované k dodavateli vztahují pouze k těm odběratelům, kteří vyhovují definici

spotřebitele. Obvykle se tak bude jednat pouze o dodávky v rámci kategorie „domácnosti“ (správní orgán mimo to poznamenává, že v tomto případě se jedná o označení produktu nabízeného dodavatelem ve vztahu ke konkrétním odběratelům, tedy nikoliv o pojem ve smyslu zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). V případě cen zemního plynu je kategorie domácnost dle ust. § 8 čl. LXXII zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, od daně ze zemního plynu osvobozena. Z těchto důvodů se správní orgán zabýval pouze neuvedením konečné ceny u dodávky elektřiny pro kategorii domácnost.

Účastník řízení v cenách elektřiny pro kategorii domácnosti uvedených ve svých příslušných cenících platných v období od 1. ledna 2012 nezahrnul daň z elektřiny. Informace o této dani ani její výše nebyla v cenících uvedena. Správní orgán má přitom za to, že u daně z elektřiny se nejedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám spočítat a získat tak informaci o konečné ceně. Navíc uvedené ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách ani nepředpokládá, že by konečnou cenou byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti této ceny a že by tedy spotřebitel musel informaci o konečné ceně dopočítávat svým vlastním úsudkem.

Lze tedy jednoznačně konstatovat, že zveřejněné ceníky, které nezahrnovaly daň z elektřiny, byly na internetových stránkách účastníka řízení zveřejněny nejméně v období od 1. ledna 2012, kdy začaly platit, do 11. dubna 2012, kdy byla provedena kontrola a zjištěno porušení zákona.

Správní orgán prokázal, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Výše uvedeným jednáním naplnil účastník řízení prokazatelně znaky skutkové podstaty uvedeného správního deliktu a jednoznačně nesplnil svou zákonem stanovenou povinnost uvedenou v ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách.

Povinnost uvedená v ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce a prodeji zboží. Toto zákonné ustanovení totiž především chrání spotřebitele tak, aby měli dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohli na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informací co nejlépe zvážit pro jaké z nabízeného zboží se rozhodnou.

Účastník řízení mohl svým jednáním uvést v omyl své současné nebo potenciální zákazníky - spotřebitele. Otázka zveřejňování cen je velmi zásadní jak z hlediska rozhodování spotřebitele, tak také z hlediska nastavení jasných a transparentních pravidel hospodářské soutěže na trhu s energiemi. Spotřebiteli musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem energií nebo zda

přejde k dodavateli jinému, přičemž zveřejňování cen v cenících je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se spotřebitel řídí, a pokud není uváděná cena v cenících konečná nabídková cena, nemůže spotřebitel jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. S ohledem na dlouhodobý charakter smluvních vztahů v energetických odvětvích, zvláště v případě vztahu dodavatel – spotřebitel, je navíc velice žádoucí, aby spotřebitel měl k dispozici veškeré nutné údaje vztahující se k uvedené transakci.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení podniká v energetických odvětvích na základě rozhodnutí o udělení licencí na obchod s elektřinou a na obchod s plynem od 31. března 2010, bere ho správní orgán jako držitele licencí znalého a zkušeného. Je nicméně věcí obchodníka, aby si ceníky sestavil takovým způsobem, aby všechny informace nezbytné pro různé kategorie svých zákazníků uváděl vždy v takovém rozsahu, aby nedocházelo k rozporu jeho jednání s jeho zákonnými povinnostmi.

K námitkám, které účastník řízení uplatnil k protokolu č. K007812, správní orgán uvádí, že účastník řízení nijak nezpochybil obsah kontrolního zjištění, ve kterém jsou uvedeny všechny skutečnosti nasvědčující podezření z porušení ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, pouze vysvětlil, za jakých okolností ke zjištěnému porušení shora citovaného ustanovení zákona o cenách došlo. Uváděné okolnosti nemohou být žádným novým relevantním podkladem pro možné naplnění skutkové podstaty správního deliktu.

Účelem zákona o cenách je mimo jiné ochrana spotřebitele, který musí mít možnost seznámit se s úplnou a konečnou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a to před uzavřením smlouvy o sdružených dodávkách elektřiny. Spotřebitel by měl být schopen na základě zveřejněných konečných cen objektivně posoudit, s jakým dodavatelem elektřiny uzavře smlouvu, kdy cena v tomto případě hraje jednu z nejdůležitějších rolí. Správní orgán konstatuje, že spotřebitel musí být seznámen s konečnou cenou, která není podpořena řadou odkazů, a že by tedy spotřebitel musel informaci o konečné ceně dopočítávat svým vlastním úsudkem.

Z podkladů správního řízení bylo spolehlivě zjištěno, že aktuální cenová nabídka elektřiny pro domácnosti, tedy při podávání informace spotřebiteli o konečné ceně nabízené komodity (elektřina) formou jednotlivých ceníků, není úplná, resp. nezahrnuje všechny příslušné daně, cla a poplatky, které jsou konečným zákazníkům účtovány. Taková praktika je však v rozporu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách. Účelem zákonem stanovené povinnosti je zajistit spotřebitelům dostatek informací o ceně prodejcem nabízeného zboží. Jelikož ust. § 13 odst. 2 zákona hovoří o ceně platné v okamžiku nabídky, lze dospět k závěru, že platnost je nutno chápat ve smyslu časovém, tj. jako cenu aktuální, v konkrétním okamžiku nabízenou provozovatelem kvalifikované činnosti (tj. držitelem licence na obchod s elektřinou). Pokud je spotřebitel řádně informován o ceně, snižuje se do jisté míry riziko, že případně uzavřená smlouva o sdružených dodávkách elektřiny nebude v souladu s jeho svobodným a informovaným rozhodnutím.

Smyslem ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách, jenž je normou veřejnoprávní, není zajišťovat platnost soukromoprávních úkonů ve smyslu občanského zákoníku, ale pouze zajistit aktuálnost informací o ceně nabízené konkrétním obchodníkem s elektřinou v konkrétním okamžiku. Proto cenou platnou v okamžiku nabídky, ve smyslu shora zmíněného ustanovení zákona o cenách, nemůže být cena, která je v rozporu s právními předpisy. Ustálená obchodní praxe může nabýt formy obchodní zvyklosti ve smyslu obchodního zákoníku, avšak existence skutečností, které mohou založit obchodní zvyklost, je však otázkou skutkovou, nikoliv právní. Způsob, jak naplnit dané ustanovení zákona, sám zákon o cenách neurčuje, činí ji však plně odpovědnou za výsledek. Odpovědnost tak tedy byla vyvozena proti subjektu, který cenu zboží (elektřinu pro domácnosti) jako cenu konečnou nabídkovou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky nezveřejnil, čímž bylo spolehlivě doloženo, že jednání účastníka řízení bylo v rozporu se svrchu citovaným legislativním předpisem.

Tím, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, tj. neoznačil své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím neposkytnul informaci spotřebiteli při nabídce a prodeji elektřiny tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách tím, že do konečné ceny u elektřiny pro domácnosti ze sítě nízkého napětí uvedené v cenících nezahrnul daň z elektřiny.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách. Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona

o cenách, za něž lze uložit podle § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty Energetický regulační úřad přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení, zejména pak k rozsahu a závažnosti porušení zákona o cenách. Zejména přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinností vyplývající z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a umožňuje jim tak rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s určitým obchodníkem či nikoliv.

Správní orgán považuje také za závažné, že jednání účastníka řízení bylo způsobilé uvést v omyl potenciální spotřebitele a tímto ve své podstatě deformovat celý trh s dotčenou komoditou. Správní orgán nemůže vyloučit, že právě toto bylo úmyslem účastníka řízení, nicméně tuto skutečnost nemůže správní orgán prokázat i s ohledem na vyjádření účastníka řízení v tom smyslu, že zveřejnil ceníky v dobré víře, že odpovídají platnému právnímu řádu. Účastník řízení však projevil snahu k nápravě vzniklé situace s tím, že neprodleně přijal potřebná opatření a ceníky zveřejňované na webových stránkách dal do souladu se zákonem, což považuje správní orgán za polehčující okolnost.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, odpovědnost za daný stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o cenách a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

Úřad přihlédl k okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. Jako jednu z podstatných okolností Úřad vnímá to, že účastník řízení nikde v ceníku neuvedl informaci o dani z elektřiny ani její výši. Ta byla uvedena podle vyjádření účastníka řízení na jiném místě jeho webových stránek. Cena uváděná v cenících tak mohla být pro spotřebitele zavádějící a mohla ovlivnit jeho rozhodování při výběru dodavatele elektřiny. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti. Jako polehčující vzal naopak správní orgán to, že uváděné ceny zahrnovaly daň z přidané hodnoty.

Při stanovení výše pokuty se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu, který existoval nejméně v období od 1. ledna 2012 do 11. dubna 2012, kdy byla provedena kontrola. Správní orgán ke skutečnosti, že protiprávní stav trval nejméně přes čtvrt roku, přihlédl jako k přitěžující okolnosti.

Při posouzení závažnosti protiprávního jednání a škodlivosti jeho následku je také třeba vzít v potaz okruh poškozených zákazníků. Za typově méně závažné delikty lze považovat porušení zákonné povinnosti s omezeným vlivem na spotřebitele, které zasahují pouze malou část maloobchodního trhu.

Správní orgán prvního stupně se při posuzování daného skutku a uvedeného porušení výše uvedeného zákonného ustanovení zabýval mimo jiné otázkou, kolik spotřebitelů mohlo být uvedeným nezákonným jednáním ze strany účastníka řízení postiženo a do jaké míry mohlo ovlivnit jejich rozhodování. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 10. října 2012, které bylo správnímu orgánu doručeno dne 16. října 2012, uvádí, že počet evidovaných domácností - spotřebitelů je u elektřiny celkem 2585 zákazníků. Z předložených podkladů účastníkem řízení je zřejmé, že se informace o cenách v cenících týkala pouze relativně malého počtu spotřebitelů.

Vzhledem ke skutečnosti, že výše uvedená cenová nabídka byla zveřejněna na webových stránkách účastníka řízení, které jsou volně přístupné na internetu, nemohlo v tomto případě dojít jenom k ovlivnění rozhodnutí výše uvedeného počtu spotřebitelů, ale naopak je správní orgán toho názoru, že vzhledem k výše uvedenému mohlo dojít k ovlivnění mnohanásobně většího okruhu spotřebitelů.

Úřad je toho názoru, že nepravdivé a v případě účastníka řízení neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušných ustanovení zákona o cenách, a velkým vlivem dopadá na rozhodování současného nebo potenciálního zákazníka. Tímto odstavcem navazuje správní orgán na otázku, do jaké míry mohlo uvedené nezákonné jednání ovlivnit rozhodování spotřebitelů a potenciálních zákazníků, a je toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že zveřejněná cena nebyla úplná a byla zveřejněna bez výše uvedeného, mohlo dojít k velmi výraznému bezdůvodnému ovlivnění rozhodování spotřebitelů a zákazníků.

Následky správního deliktu vzhledem k výše uvedenému, nicméně hodnotí správní orgán celkově jako méně závažné, a k této okolnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že v současné době není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona o cenách, ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty také jako výrazně polehčující okolnost.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133) vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle

osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmě, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.“ Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlídnout.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Z vyjádření samotného účastníka řízení vyplývá, že jeho celková výše tržeb v roce 2011 v souvislosti s licencovanou činností je ██████████ Kč. Hospodářský výsledek v roce 2011 uvádí účastník řízení ve výši ██████████ Kč.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

S ohledem na celkový objem tržeb a hospodářský výsledek dosažený za rok 2011 je zjevné, že pokutu ve výši stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí lze považovat za odrazující pro spáchání totožného správního deliktu a může tak plnit represivní a preventivní funkci, zároveň však nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy v žádném případě likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona o cenách. Při určení výše pokuty správní orgán prvního stupně správního řízení rovněž dbal na dodržení zásady činnosti správního orgánu dle ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, aby při rozhodování skutkově shodných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, a pokutu nastavil ve výši odpovídající jeho

rozhodovací praxi. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu společenského zájmu v podobě informování spotřebitele.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 70 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona o cenách. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

otisk úředního razítka

Ing. Petr Novotný v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

